

صدای فارسی

سیدعباس ناجی گراناز نادرنژاد طیبه گودرزی

شماره شایک: ۷-۰۳-۶۷۲۷-۶۲۲-۹۷۸

سرشناسه:	ناجی، سیدعباس، ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور:	صدای فارسی / سیدعباس ناجی، گراناژ نادر نژاد، طیبه گودرزی؛ با مقدمه بهروز محمودی بختیاری.
مشخصات نشر:	مشهد: دستور، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری:	۱۴۸ ص.
شابک:	978-622-6727-03-7
فروست:	سلسله کتابهای کمک آموزشی؛ ۱۹.
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
موضوع:	کتابهای درسی برای خارجیان
موضوع:	Persian Language -- Textbooks for foreign Speakers
موضوع:	فارسی -- راهنمای آموزشی -- خارجیان
موضوع:	Persian language -- study and teaching-- foreign Speakers
شناسه افزوده:	نادر نژاد، گراناژ، ۱۳۶۴-
شناسه افزوده:	گودرزی، طیبه، ۱۳۶۶-
شناسه افزوده:	محمودی بختیاری، بهروز، ۱۳۵۲-، مقدمه نویسنده [Mahmoodi-Bakhtiari, Behrooz]
رده بندی کنگره:	۱۳۹۸ ص ۲/۲۸۲۷ PIR
رده بندی دیویی:	۸۴۴/۲۴
شماره کتابشناسی ملی:	۵۶۱۱۳۵۳

صدای فارسی

سیدعباس ناجی، گراناژ نادر نژاد، طیبه گودرزی

نوبت چاپ: دوم، صفحه آرای: طیبه آذرنوشان، طراح جلد: فرشید سلیلی

گرافیک: رضاترابی، چاپ و صحافی: سپنتا، قطع: رحلی (۱۴۸ صفحه) تاریخ انتشار: تابستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ جلد، قیمت: بالوح فشرده ۹۰/۰۰۰ تومان (زبان آموزان خارج از کشور ۱۵ یورو)

حق چاپ محفوظ است

شماره شابک: ۷-۰۳-۶۷۲۷-۶۲۲-۹۷۸

مشهد، صندوق پستی ۱۳۸۸-۹۱۸۹۵ تلفن: ۰۹۱۵۳۱۴۸۲۷۷ نمابر: ۰۵۱-۳۷۶۶۴۴۶۱

پیام نگار: dasturpress93@gmail.com

وبگاه: dasturpress.com

فهرست مندرجات

۴.....	مقدمه.....
۷.....	پیشگفتار مؤلفان.....
۸.....	نقشهٔ محتوایی.....
۱۲.....	متن درس‌ها.....
۱۱۴.....	گفت و گوهای لوح فشرده.....

مقدمه

به باور من، از میان مهارت‌های چهارگانه آموزش زبان، مهارت شنیدن از همه مهارت‌ها دقیق‌تر و دشوارتر است. دلیل گفته‌ام این است که شنیدن مهارتی است که در لحظه انجام می‌شود و امکان بازگشت به متن آن (مانند متون خوانداری و نوشتاری) وجود ندارد، و از سوی دیگر مانند مهارت صحبت کردن نیست که در صورت ابهام، بتوانیم آنرا تکرار و اصلاح کنیم. این مهارت به ویژه در زبان فارسی که اصولاً یک زبان دوزبانگونه است و گونه‌های گفتاری و نوشتاری متفاوت دارد، جلوه آشکارتری هم دارد. فارسی آموز موقت باید در عمل بتواند دو گونه زبانی را در آن واحد به کار ببرد، و من شخصاً فکر می‌کنم که کسی می‌تواند ادعای تسلط در زبان فارسی داشته باشد که بتواند گفتگوهای روزمره یک گوینده بومی زبان فارسی را به درستی درک کند و زمینه صحبت به این زبان را از رهگذر شنیدن درست آن در خود تقویت کند.

اکنون که در آغاز دومین دهه از هزاره سوم میلادی هستیم، هنوز به لحاظ منابع آموزش زبان فارسی در مراحل اولیه تولید محتوا قرار داریم. بیش از ۳۰۰ سال است که زبان فارسی در دنیا آموزش داده می‌شود، اما از قرن نوزدهم بود که اروپائیان و به خصوص بریتانیایی‌ها به فکر انتشار کتب دستور و فرهنگ لغت زبان فارسی برای خارجی‌ها افتادند. از حدود ۵۰ سال پیش، تولید کتاب‌های آموزش زبان فارسی با محوریت آموزش هر چهار مهارت شنیدن و خواندن و گفتگو و نوشتن در جهان رایج شده است، و خود اینجانب مفتخرم که در اواخر دهه هفتاد شمسی در تدوین نخستین بسته کامل چهارمهارتی آموزش زبان فارسی به نام *فارسی بیاموزیم* مشارکت داشتم. با وجود این، همچنان معتقدم که جای خالی آموزش انفرادی مهارت‌های چهارگانه در کشور ما بسیار خالی است و تولید چنین منابعی هم سابقه آنچنانی ندارند. مثلاً تا جایی که من اطلاع دارم، در حوزه آموزش مهارت شنیدن فارسی، کتاب خانم منیژه گله‌داری را می‌شناسیم^۱ و در میان استادان خارجی هم پروفیسور مایکل هیلمن استاد دانشگاه تگزاس در

^۱. گله‌داری، منیژه. *درک مطلب شنیداری، ویژه زبان آموزان غیر ایرانی*. قزوین: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی.

آستین کتابی در این زمینه تالیف کرده‌اند^۱، که هر دو این آثار اکنون کم و بیش قدیمی شده‌اند. من و همکارانم در کالج بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی تهران نیز دست به نگارش کتاب *پند پارسی* به عنوان کتاب نخستین کتاب مهارت شنیداری فارسی تخصصی علوم پزشکی زدیم^۲، و همچنان خلأ موجود و فزایندهٔ متون و مطالب آموزشی را در این حوزه احساس می‌کنیم.

اما اتفاق بسیار مبارکی که اخیراً رخ داده است، تدوین کتاب «*صدای فارسی*» است، که توسط همکاران جوان و خوش‌فکر، عباس ناجی، طیبه گودرزی و گراناز نادرثزاد، محقق شده است؛ و به واقع خدمتی ارزشمند در آموزش زبان فارسی به شمار می‌رود. این کتاب به معلمان سطوح مختلف آموزش زبان فارسی این امکان را می‌دهد که بتوانند تمرین‌های شنیداری مناسبی برای کلاسهای خود تدوین و ارائه کنند، و تا زمان تألیف کتب متعدد آموزش شنیدن فارسی، بتوانند در تولید محتوای کلاسشان، خودکفا باشند. در این کتاب تمامی درس‌ها بر اساس اهداف آموزشی خود مشخص شده‌اند، و در هر درس تمرین‌هایی برای سطوح مختلف از پایه و مقدماتی تا سطوح پیشرفته وجود دارند. تمامی درس‌ها موضوع مشخص دارند و نوع فعالیت در آنها به طور دقیق مشخص شده است. علاوه بر این، اولویت تمرین شنیداری هر درس مشخص است، و واژگان کلیدی و نکات دستوری هر درس هم آموزش داده شده‌اند، تا کتاب فقط به آموزش مهارت‌های شنیداری اکتفا نکرده باشد. همچنین، امکانات ارائه هر درس در حاشیه آن ذکر شده است، تا مشکلی برای اجرای مهارت وجود نداشته باشد.

هر یک از مباحث درسی این کتاب شامل دو قسمت اصلی است: یک «پیش‌تکلیف» که به زبان آموزان یاری می‌کند تا خود را برای ورود به فضای شنیدن متن آماده کنند. سپس «فعالیت اصلی» ارائه می‌شود و البته پاسخ تمامی تمرین‌ها هم در درس موجود است. هیچ‌یک از فعالیت‌های ارائه شده در کلاس از نوع فعالیت‌های خسته‌کننده یا تکراری نیست، و جو کلاس را به جوی شاد و مشارکتی مبدل می‌کنند. با استفاده از این کتاب، معلمان قادر خواهند بود که کلاس شنیدن خود را به نیکی مدیریت کنند، و با استفاده از تمرین‌های مناسب موجود در آن،

^۱. Hillman, Michael Craig. *Persian Listening*. Hyattsville, MD: Dunwoody Press, ۲۰۰۸.

^۲. محمودی بختیاری، بهروز، فائقه شاه‌حسینی و زهراسادات حسینی. *پند پارسی: مهارت‌های فارسی شنیداری برای دانشجویان پزشکی*. تهران:

کالج بین‌الملل دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۱۳۹۶.

مهارت شنیدن را به سایر مهارت‌های آموزش زبان پیوند دهند. این کتاب، راهنمایی بسیار مفید برای معلّم‌هایی است که مصمّم هستند تا علی‌رغم تمامی کمبودها، مهارت دشوار و پیچیده شنیدن فارسی را با حداقل امکانات و بیشترین نتایج در کلاس‌های خود تمرین کنند. صدای فارسی، «آموزش مهارت شنیدن فارسی» نیست؛ بلکه «آموزش آموزش مهارت شنیدن فارسی» است، و در حکم آموزش ماهیگیری به افراد به جای گرفتن ماهی برای آنهاست.

من به عنوان کسی که بیش از بیست سال است که با افتخار عمر حرفه‌ای خود را بر روی آموزش زبان فارسی گذاشته‌ام، به تلاش ارزنده همکاران خود آفرین می‌گویم و توفیقات بیشتر آنها را از خداوند مهربان خواستارم. و البته حمد و ثنا متعلق به پروردگار یکتاست.

بهروز محمودی بختیاری، دانشگاه تهران، تابستان ۹۸